

Polanica-Zdrój, dnia 31 sierpnia 2026 r.

UUP/27/08/2026

Szanowny Pan
Filip Nowak
Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia

~~Szanowna Pani
Jolanta Sobierańska-Grenda
Minister Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa~~

Dotyczy: konsultacji publicznych projektu zarządzenia Prezesa NFZ z dnia 24 sierpnia 2026 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie określenia warunków i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju lecznictwo uzdrowiskowe

*Szanowne Pani Minister,
Szanowny Panie Prezese,*

Stowarzyszenie Unia Zdrowisk Polskich jako organizacja branżowa reprezentująca największe zakłady lecznictwa uzdrowiskowego (spółki i podmioty uzdrowiskowe) w ramach prowadzonych przez NFZ konsultacji publicznych, poniżej przedstawia opinię, uwagi i wnioski do projektu zarządzenia z 24 sierpnia 2026 r. Prezesa NFZ.

1. **Dziękujemy Ministerstwu Zdrowia i Narodowemu Funduszowi Zdrowia za uwzględnienie argumentów prawnych przedstawionych przez Stowarzyszenie i branżę w odniesieniu do § 9 ust. 3 dotychczasowego zarządzenia.** Pozytywnie oceniamy projektowane wykreślenie tego przepisu, który wiązał realizację umowy z zapewnieniem świadczeń we wszystkich kierunkach leczniczych ustalonych dla danego uzdrowiska. W toku wcześniejszych wystąpień do Ministerstwa Zdrowia i NFZ wskazywaliśmy, że tak daleko idący obowiązek organizacyjny świadczeniodawcy nie powinien być kreowany zarządzeniem Prezesa NFZ ponad zakres wynikający z ustawy i właściwych przepisów wykonawczych Ministra Zdrowia. Uwzględnienie tych argumentów oceniamy jako właściwy rezultat dialogu pomiędzy płatnikiem a świadczeniodawcami.
2. **Jednocześnie wnosimy o odstąpienie od projektowanego uchylecia § 12 ust. 7 i pozostawienie współczynnika korygującego 1,05. W tym zakresie jako branża ponownie przeanalizowaliśmy zarówno podstawę i cel wprowadzenia tego mechanizmu w 2019 r., jak i argumentację towarzyszącą jego projektowanej likwidacji w 2026 r.**

Uzasadnienie wprowadzenia współczynnika 1,05 w 2019 r.

Współczynnik 1,05 został wprowadzony zarządzeniem Nr 71/2019/DSM Prezesa NFZ z dnia 19 czerwca 2019 r., poprzez dodanie do § 12 ust. 6a. Stosowano go do turnusów kończących

się wcześniej niż 1 lipca 2019 r. i objęto nim zasadnicze zakresy świadczeń zdrowotnych lecznictwa uzdrowiskowego. Oficjalny komunikat NFZ opublikowany 19 czerwca 2019 r. w związku z tym zarządzeniem, jednoznacznie łączył wprowadzenie współczynnika z wyższą wyceną świadczeń udzielanych przez fizjoterapeutów w lecznictwie uzdrowiskowym. NFZ wskazał, że zastosowanie współczynnika podwyższa finansowanie kosztów tych świadczeń, a wydatki Funduszu w tym zakresie zwiększyły się o 17 mln zł. Skoro w 2019 r. NFZ uznał, że prawidłowa wycena świadczeń wymaga zastosowania dodatkowego współczynnika 1,05 związanego z kosztami świadczeń fizjoterapeutycznych, to jego likwidacja w 2026 r. wymaga wykazania, co stało się z kosztem, który był podstawą wprowadzenia mechanizmu.

Naszym zdaniem, NFZ w projektowanej zmianie powinien jednoznacznie odpowiedzieć, czy wartość odpowiadająca współczynnikowi 1,05 została następnie trwale włączona do bazowej wyceny świadczeń lecznictwa uzdrowiskowego. Jeżeli tak, to w uzasadnieniu NFZ powinien wskazać kiedy, w jakiej wysokości, w odniesieniu do których zakresów świadczeń i na podstawie jakiej kalkulacji. Jeżeli natomiast koszt ten nie został włączony do ceny bazowej, samo uchylenie § 12 ust. 7 prowadzi do usunięcia elementu finansowania, który NFZ w 2019 r. sam uznał za uzasadniony koszt realizacji świadczeń. Nie jest również wyjaśnieniem wprowadzenie w życie ustawy z 1 lipca 2022 r., o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia w podmiotach leczniczych oraz ustawa o jakości w opiece zdrowotnej z 2023 r. (na którą powołuje się NFZ w uzasadnieniu do projektu), ponieważ przedmiotowe przepisy ustaw obowiązują już 4/5 lat, a likwidację współczynnika projekt przewiduje w 2026 r.

W naszej ocenie uzasadnienie projektowanej zmiany powinno wykazać, że ekonomiczna i merytoryczna przyczyna ustanowienia współczynnika ustala albo została w pełni skompensowana innym mechanizmem wyceny.

Poszukiwanie przez NFZ oszczędności w obszarze ochrony zdrowia zajmującym się leczeniem i rehabilitacją seniorów i dzieci, najłabiej finansowanej (lecznictwo uzdrowiskowe jest na 4 miejscu od końca pod względem nominalnych nakładów w Planie finansowym NFZ), zdaniem całej branży nie jest właściwym rozwiązaniem na ujawnione ostatnio nieprawidłowości i kominy płacowe w zakresie gospodarowania środkami publicznymi w ochronie zdrowia.

Nie kwestionujemy, że współczynnik 1,05 został ustanowiony zarządzeniem Prezesa NFZ i że Prezes co do zasady posiada kompetencje do określenia szczegółowych warunków rozliczania świadczeń, w tym modyfikowania współczynników. **Jednak podkreślamy, że kompetencja ta nie ma jednak charakteru dowolnego. Art. 146 ust. 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wymaga sporządzenia uzasadnienia oraz informacji o skutkach przyjęcia szczegółowych warunków umów, obejmujących m.in. rozwiązany problem, oczekiwany efekt, podmioty objęte regulacją, skutki finansowe oraz sposób ewaluacji. Z kolei § 16 ust. 2 ogólnych warunków umów przewiduje możliwość stosowania współczynników korygujących w szczególności w celu poprawienia jakości i zwiększenia dostępności do świadczeń.**

3. Skutki finansowe i realia kosztowe likwidacji współczynnika dla branży uzdrowiskowej są krytyczne. Przy niezmienionej wartości bazowej usunięcie wskaźnika 1,05 oznacza, że bieżąca należność świadczeniodawcy zmniejszy się o ca 5%. Jest to realne obniżenie finansowania.

Od 2019 r. nie nastąpił spadek znaczenia kosztów pracy i świadczeń fizjoterapeutycznych. Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego funkcjonują obecnie przy istotnie wyższych kosztach personelu, energii, żywienia, materiałów, podatków, opłat komunalnych oraz utrzymania infrastruktury.

W związku z tym konieczne jest przedstawienie aktualnej kalkulacji uzasadniającej odejście od mechanizmu wprowadzonego przez NFZ w 2019 r.

4. Wnioski w ramach konsultacji:

- 1) odstąpienie od uchylecia § 12 ust. 7 i pozostawienie współczynnika korygującego 1,05;
- 2) przedstawienie pełnej kalkulacji skutków finansowych likwidacji współczynnika dla całego obszaru lecznictwa uzdrowiskowego oraz poszczególnych zakresów świadczeń;
- 3) jednoznaczne wskazanie przez NFZ, czy wartość 1,05 została włączona do aktualnej ceny bazowej świadczeń, jeżeli tak – kiedy, w jakiej wysokości, dla jakich świadczeń i na podstawie jakiej kalkulacji;
- 4) wyjaśnienie, jakie okoliczności ekonomiczne lub organizacyjne zmieniły się od 2019 r., skoro wówczas NFZ uznał za zasadne zwiększenie wyceny kosztów świadczeń udzielanych przez fizjoterapeutów.

Stowarzyszenie pozytywnie ocenia uwzględnienie argumentów branży poprzez projektowane uchylene § 9 ust. 3. W odniesieniu do współczynnika 1,05 zwracamy się o równie pogłębione rozważenie argumentów świadczeniodawców. Nie znajdujemy wystarczającej podstawy merytorycznej do usunięcia elementu finansowania, który NFZ w 2019 r. wprowadził w związku z wyższą wyceną kosztów świadczeń fizjoterapeutycznych, bez uprzedniego wskazania, że koszt ten został trwale uwzględniony w cenie bazowej albo, że przyczyny jego finansowania ustały.

Wnosimy zatem o pozostawienie współczynnika 1,05.

Z wyrazami szacunku
Prezes Zarządu Stowarzyszenia
Unia Uzdrawiak Polskich
Jerzy Szymańczyk
Radca Prawny

Otrzymują:

- 1 x Adresat – Pan Prezes NFZ (KancelariaElektroniczna@nfz.gov.pl, sekretariat.dsm@nfz.gov.pl)
- 1 x Minister Zdrowia (do wiadomości z tytułu nadzoru)
- 1 x Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – celem informacji o sprawie istotnej dla sektora lecznictwa uzdrowiskowego
- 1 x Poseł na Sejm RP, Przewodnicząca Parlamentarnego Zespołu na rzecz wspierania rozwoju uzdrowisk i gmin uzdrowiskowych – Pani Zofia Czernow
- 1 x Poseł na Sejm RP, Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. Lecznictwa Uzdrowiskowego, Mundurowej Służby Zdrowia, Rehabilitacji i Gmin Uzdrowiskowych – Pan Patryk Wicher
- 1 x Konsultant Krajowy w dziedzinie balneologii i medycyny fizykalnej – Pani Aleksandra Sędziak
- 1 x Wszyscy członkowie/spółki Stowarzyszenia Unia Uzdrawiak Polskich
- 1 x a/a